

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **N**, so sídlom **V**, zast. Mgr. **M**, advokátom, **K**. proti žalovanému v 1. rade: **PeaDr. A.K.**, r.č. **X**, **Ď**, zast. JUDr. **I**, advokátom, **K**. žalovanému v 2. rade: **PeaDr. J.S**, rodená **M.**, r.č. **X**, **Č**, žalovanému v 3. rade: **Ing. A.K.**, r.č. **X**, **P**, o zaplatenie 93 081 935,77 Sk s prísl. na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. marca 2007 č.k. 5 Cb 262/02-926 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. marca 2007 č.k. 5 Cb 262/02-926 **z r u š u j e** a vec vracia súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia žalobca návrhom naposledy upraveným podaním zo dňa 8.1.2007 požiadal aby súd zaviazal žalovaných v 1., 2., a 3. rade uhradiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu vo výške 88 755 632,09 Sk s 13 % úrokom z omeškania ročne od 5.12.2002 do zaplatenia s tým, že do výšky plnenia jedného z nich zaniká povinnosť ostatných žalovaných. Žalovaného v 1. rade žiadal zaviazat' výlučne na zaplatenie sumy vo výške 4 326 303,69 Sk s 13 % úrokom z omeškania ročne od 5.12.2002 do zaplatenia.

Súd vykonaným dokazovaním zistil, že žalovaní v 1. až 3. rade dňa 1.1.1997 uzavreli zmluvu o združení osôb s názvom **A**, so sídlom v **P**. Jedným z predmetov činnosti zdruzenia

bola veľkoobchodná činnosť s ovocím a zeleninou, potravinárskym, priemyselným a spotrebným tovarom a maloobchodná činnosť s ovocím a zeleninou.

Na základe dohody o zániku zmluvy o združení osôb zo dňa 31.12.2000 sa účastníci združenia dohodli, že združenie zaniká ku dňu 31.12.2000 a dodatkom č. 1 k dohode o zániku zmluvy o združení z tohto istého dňa bolo dohodnuté, že práva a záväzky vymedzené v prílohe tohto dodatku prechádzajú na PaeDr. A (žalovaného v I. rade).

Zmluvou o predaji podniku zo dňa 26.2.2001, uzavretou medzi predávajúcim – žalovaným v I. rade, podnikajúcim pod obchodným menom A, IČO: X a kupujúcim – A, IČO: X, sa predávajúci zaviazal previesť na kupujúceho vlastnícke právo k veciam, iné práva a iné majetkové hodnoty, ktoré slúžia prevádzkovaniu firmy PaeDr. A uvedených v účtovnej evidencii predávajúceho podniku. Súčasťou prevodu na základe zmluvy o predaji podniku boli aj záväzky podľa špecifikácie, ktorá tvorí prílohu č. 5 tejto zmluvy a je jej neoddeliteľnou súčasťou.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21.3.2003 č.k. 6K 2/03-10 bol vyhlásený konkurz na majetok A, IČO: X.

Súd na základe vykonaných dôkazov mal za preukázané, že nie je dôvodná obrana žalovaných, že medzi nimi ako účastníkmi združenia a žalobcom neexistoval záväzkový obchodný vzťah z titulu dodávky tovaru. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 7.11.2003 zároveň popísal názorným spôsobom existenciu a priebeh prebiehajúceho obchodu medzi združením a priamo žalobcom, ako aj v tých prípadoch, ak žalobca objednal pre združenie tovar cestou iného holandského dodávateľa. O vzniku záväzkového vzťahu medzi žalobcom a členmi združenia A, o jeho priebehu, svedčia žalobcom predložené faktúry s príslušenstvom na č.l. 4 až 463, ako aj colné doklady o preclení tovaru žalovaným v I. rade za združenie, ktoré konajúci súd obdržal od Colného úradu v Nitre a Prešove. Tieto colné doklady sú pripojené k tomuto súdnemu spisu. O existencii záväzkového vzťahu medzi účastníkmi svedčí aj výpoveď svedka Ing. P. S. a v neposlednom rade aj vyššie uvedené účtovné zoznamy neuhradených faktúr žalobcovi, ktoré ako záväzok prešli zo združenia po jeho zániku na žalovaného v I. rade a následne zo žalovaného v I. rade na základe zmluvy o predaji podniku na A., družstvo. Teda na základe týchto vykonaných a označených dôkazov súd dospel k záveru, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol a trval právny vzťah z titulu zmluvy o medzinárodnej kúpe tovaru.

Pokiaľ ide o žalobcov návrh uznal ho súd za neopodstatnený. Vychádzajúc z reštriktívnej interpretácie ust. § 840 Obč. zák. usúdil, že dohodou o zániku združenia ku dňu 31.12.2000 záväzky vymedzené v prílohe dodatku prešli výlučne na žalovaného v I. rade z čoho vyplýva, že nárok žalobcu proti žalovaným v I. až 3. rade na plnenie spoločne a nerozdielne nie je dôvodný.

Nedôvodnosť návrhu proti žalovanému v I. rade oprel o ust. § 478 ods. 1 a 2 Obch. zák. a skutočnosť, že žalobca ako veriteľ pohľadávky nepreukázal súdu postup podľa § 478 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, z čoho vyplýva, že jeho nárok výlučne proti žalovanému v I. rade ako ručiteľovi je taktiež nedôvodný. Ak by aj bol nárok proti nemu dôvodný, pohľadávka žalobcu proti nemu by zanikla započítaním zo strany A, družstva. Toto družstvo dňa 16.12.2002, ešte pred vyhlásením konkurzu na A, družstvo, jednostranným zápočtom započítalo svoju pohľadávku vo výške 126 806 000 Sk oproti pohľadávke žalobcu vo výške 115 024 111,23 Sk. Tú istú pohľadávku vo výške 115 024 111,23 Sk po vyhlásení konkurzu na A, družstvo, žalobca prihlásil do konkurzného konania prihláškou zo dňa 30.5.2003, ktorá je súčasťou celej prihlásenej pohľadávky žalobcom do konkurzného konania vo vzťahu k A, družstvu vo výške 493 575 427,87 Sk. Keďže jednostranným zápočtom družstva zo dňa 16.12.2002 oproti pohľadávke žalobcu z titulu predmetu tohto sporu, pohľadávka žalobcu zanikla, správca konkurznej podstaty pohľadávku v celkovej výške 493 575 427,87 Sk neuznal ani čo do základu, ani čo do výšky. Z tohto dôvodu žalobca celú neuznanú pohľadávku tzv. incidenčnou žalobou uplatnil na Krajskom súde v Košiciach ako súde konkurznom, pričom konanie o nej sa vedie pod sp. zn. 19 Cbi 31/03. Podľa jeho vedomostí o tomto incidenčnom spore doposiaľ konkurzným súdom rozhodnuté nebolo. Čo sa týka pohľadávky vo výške 115 024 111,23 Sk, ktorú si A, družstvo ešte pred konkurzom vzájomným jednostranným zápočtom uplatnilo vo vzťahu k pohľadávke žalobcu, tvoriacej predmet tohto sporu, správca konkurznej podstaty uviedol, že táto pohľadávka družstva bola vygenerovaná na základe znaleckého posudku vypracovaného Doc. P. Pozostávala z ekonomickej ujmy a ušlého zisku, ktorý vznikol družstvu z nerealizovania tržieb predaja tovaru vo vzťahu k žalobcovi.

Súd usúdil, že keďže žalobca si uplatnil pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu, v konkurznom konaní vo vzťahu k úpadcovi A, družstvo, a správca ju v konkurznom konaní neuznal ani čo do základu, ani čo do výšky, prebieha o nej konanie na konkurznom súde na základe tzv. incidenčnej žaloby, ktoré doposiaľ nie je skončené, návrh žalobcu proti

žalovanému v I. rade z titulu ručenia podľa § 477 ods. 3 Obch. zákonníka sa zároveň javí ako predčasný.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku sa odvolal žalobca a navrhol ho zmeniť, žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať mu náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania. Odvolanie odôvodňuje ustanoveniami § 205 ods. 2 písm. a/,c/,d/ a f/ O.s.p.

Čo do nevykonania navrhovaných dôkazov z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci poukazuje na nevykonanie dôkazu originálom zmluvy o predaji podniku zo dňa 26.2.2001 so všetkými jej prílohami a dodatkami a tvrdí, že následkom toho nemohol súd ani preukazujúco ustáliť, že išlo o platnú zmluvu o prevode podniku. Rovnako vytýka súdu, že v súvislosti so zápočtom pohľadávok nevykonaný dôkaz originálom znaleckého posudku doc. P ako aj to, že sa nevysporiadal so skutočnosťou, že žalovaný v I. rade aj po prevode podniku ďalej disponoval svojím obchodným menom, mal pôvodné živnostenské oprávnenie, teda naďalej podnikal v predmete podnikania, ktorého sa prevod týkal.

Nesprávne právne posúdenie vidí aj v tom, že z údajného nepreukázania postupu žalobcu podľa ust. § 478 ods. 1 a 2 Obch. zák. vyvodil nedôvodnosť žalobcovho nároku voči žalovanému v I. rade ako ručiteľovi.

Nesúhlasí s interpretáciou § 840 Obč. zák. súdom a tvrdí, že solidárna a spoločná zodpovednosť účastníkov združenia aj v prípade jeho zrušenia dohodou trvá do dňa jeho zrušenia v súlade s ust. § 835 ods. 2 Obč. zák.

Polemizuje s vyjadrením súdu, že návrh žalobcu voči žalovanému v I. rade ako ručiteľovi sa mu javí vzhľadom na neskončený incidenčný spor ako predčasný, domnieva sa, že súdu sa v rozsudku nič nemôže javiť, musí to uznať za preukázané alebo nie. Naďalej tvrdí, že žalovaný v I. rade zodpovedá ako ručiteľ podľa § 477 ods. 2 Obch. zák. a je vecou veriteľa, voči ktorému zo solidárne zaviazaných dlžníkov si svoje právo uplatní.

Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu, ktoré boli doručené žalovanému v 2. rade dňa 29.10.2007 a žalovaným v 1. a 3. rade dňa 26.10.2007 v súdom stanovenej 10 dňovej lehote nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 písm. e/ O.s.p. a dospel k záveru, že je dôvodné.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalobca si žalobou v znení jej na pojednávaní dňa 12.3.2007 pripustenej zmeny uplatnil voči žalovaným nárok na zaplatenie spoločne a nerozdielne a sumy vo výške 88 755 632,09 Sk s 13 % úrokom z omeškania ročne od 5.12.2002 do zaplatenia s tým, že do výšky plnenia jedného z nich zaniká povinnosť ostatných žalovaných. Žalovaného v I. rade žiadal zaviazat' výlučne na zaplatenie sumy vo výške 4 326 303,69 Sk s 13 % úrokom z omeškania od 5.12.2002 do zaplatenia.

Súd I. stupňa žalobu zamietol s odôvodnením, že dohodou o zániku zmluvy o združení osôb zo dňa 31.12.2000 a jej dodatku č. 1 zanikla solidárna zaviazanosť žalovaných za záväzky voči tretím osobám podľa § 835 ods. 2 Obč. zák. a záväzky vymedzené v dodatku č. 1 prešli výlučne na žalovaného v I. rade a nárok výlučne voči žalovanému v I. rade ako ručiteľovi za záväzok pri predaji podniku podľa § 477 ods. 3 Obch. zák. nie je dôvodný, nakoľko žalobca ako veriteľ pohľadávky nepreukázal postup podľa § 478 ods. 1 a 2 Obch. zák..

Súd tiež usúdil, že aj ak by nárok proti nemu bol dôvodný, pohľadávka žalobcu proti nemu by zanikla započítaním zo strany A družstva a na záver vyslovil, že keďže si žalobca uplatnil spornú pohľadávku aj incidenčnou žalobou v konkurznom konaní voči úpadcovi A družstvo, ktoré nie je skončené javí sa mu návrh žalobcu voči žalovanému v I. rade z titulu ručenia podľa § 477 ods. 3 Obch. zák. ako predčasný.

Odvolací súd sa stotožnil s odvolateľom v jeho názore, že súd I. stupňa vec nesprávne posúdil a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Súd I. stupňa nesprávne právne posúdil už otázku solidárnej zodpovednosti žalovaných za záväzky voči tretím osobám a jej zániku nesprávnym výkladom ust. § 835 ods. 2 v spojení s ust. § 840 Obč. zák. a následkom toho vyvodil nesprávne prípadnú výlučnú zaviazanosť žalovaného v I. rade a opätovne nesprávne, aplikujúc nesprávne ust. § 478 ods. 1a 2 Obch. zák. ako povinnosť a nie oprávnenie veriteľa usúdil, že nárok voči žalovanému v I. rade je taktiež nedôvodný.

Pokiaľ ide o nesprávnosť výkladu ust. § 835 ods. 2 v spojení s ust. § 840 Obč. zák. pri ich aplikácii na zánik združenia v zmysle § 829 a nasl. Obč. zák. dohodu o zániku združenia a názor súdu, že v tejto situácii nemožno použiť ust. § 531 ods. 1 a 2 Obč. zák. odvolací súd poukazuje na to, že citované ustanovenia sú v Občianskom zákonníku systematicky zaradené do ôsmej časti označenej ako Záväzkové právo, pričom § 531 je umiestnený v prvej hlave

označenej Všeobecne ustanovenia a § 835 a § 840 sú v rámci zmluvy o združení v šestnástej hlave označenej Zmluva o združení. Pokiaľ súd 1. stupňa uvádza, že prípadný súhlas veriteľa by nemal adresáta, mal posúdiť dohodu žalovaných o zániku združenia podľa ust. § 39 Obč. zák. ex offo.

Vychádzajúc z tohto apriórne nesprávneho právneho posúdenia zviazanosti žalovaných za žalobcom uplatnený nárok potom súd nevykonal žalobcom navrhnuté dôkazy, na ktoré tento opätovne poukázal vo svojom odvolaní.

Na uvedenom základe odvolací súd napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec v súlade s ust. § 221 ods. 3 O.s.p. vrátil súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodne o náhrade trov odvolacieho konania súd 1. stupňa v novom rozhodnutí o veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 31. januára 2008

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.

Za správnosť vyhotovenia: M.N.

predseda senátu